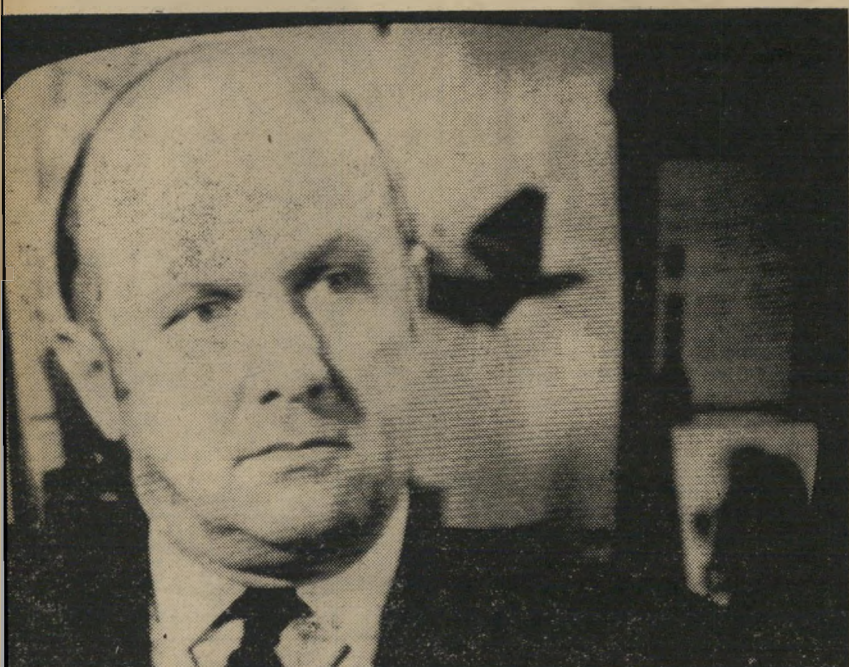

האם ילך מוטי פרידמן לבית-הסוהר בגלל

מנכ"ל מתפטר מוטי פרידמן

פילד (על שמם נקרא איצטיון הכדורגל ביפן). וכי כשהחליטה החברה לחסל את עסקיה בארץ, רכש ממנה את ציוד הקידוח שלה בסכום של 385,000 דולאר. לדבריו בוצעה הרכישה בשנת 1965. והנה, באחת הישיבות האחרונות של הוועדה הודיע פרקליט המדינה, גבריאל בך, כי קיבל מכתב מהאחים בלומפילד בקנדה בו הם מוסרים לו כי למעשה רכש מוטי פרידמן את ציוד הקידוח מהם עוד בשנת 1962, ובמחיר של 70 אלף דולאר. מלבד לגבי עצם העובדה אם סיקר מוטי פרידמן בעדותו בפני הוועדה באשר למחיר ששילם עבור ציוד הקידוח, היתה לקביעה, מה באמת היה המחיר ששילם מוטי פרידמן עבור ציוד הקידוח, חשיבות עצומה. אם אמנם היה אמת בטענת האחים בלומפילד כי הציוד נמכר למוטי פרידמן ב־70 אלף דולאר ולא ב־385 אלף דולאר, יכלו להסתתר מאחורי פרשה זו עבירות פליליות חמורות ביותר. חקירת המשטרה תצטרך לבדוק אם אמנם ביצע פרידמן את ההונאה הבאה: הוא רכש כחוק את ציוד הקידוח ב־70 אלף דולאר. כעבור שלוש שנים, כאשר היו לו כבר רווחים נכבדים מאוד מעבודות הקידוח שביצע בעזרת הציוד שרכש, הוא חיפש דרך להונות את שלטון נות מס־ההכנסה וכן להבריח חלק מהונו לחוץ־לארץ, בצורה של הקצבת מטבע רשמית בשער הדולאר הרשמי.

כלושה ימים לפני שממשלת ישראל עמדה להחליט כי לאור מימצאי ועדת ויתקון בפרשת נתיבי נפט יש לפטר את מנכ"ל החברה, מרדכי פרידמן, מתפקידו, מנע מוטי פרידמן את ההחלטה — הוא התפטר מרצונו הטוב. בכך עשה מוטי פרידמן את רצונה של הממשלה. לגביה הסתיימה הפרשה. ראשו של מוטי פרידמן נערף מבלי שיהיה צורך בעריפת ראשים נוספים ובהסקת מסקנות, לגבי הממונים עליו, לגבי אלה שנתנו לו גיבוי במשך שנים ולגבי השיטה שאיפ" שרה את פעילותו בצורה שפעל. אבל לגבי מוטי פרידמן עצמו לא הסתיימה הפרשה. כד כבר עם החלטת הממשלה הורה היועץ־המשפטי, מאיר שמגר, למשטרה, לפתוח בחקירה בקשר לפרשת "העיסקה הבאהמית", שחלק ממנה נחשף בחקירות ועדת ויתקון. אם אמנם יימצא חומר מרשיע בחקירת המשטרה נגד מוטי פרידמן בפרשת "העיסקה הבאהמית", ובית־משפט יסמוך ידיו על מימצאים אלה, עלול מי שהיה איל הנפט הישראלי מספר אחד לסיים את הקאריירה שלו בבית־סוהר. כי מכל ההאשמות והחשדות שהועלו נגדו, זוהי ההאשמה הפלילית ההמורה ביותר. מה היא אותה "עיסקה באהמית" מיס"תורית, ומה מסתתר מאחוריה? מלכתחילה לא היתה "העיסקה" היבאהמית" ידועה לציבור. היא התגלתה

העיסקה הבאהמית

תאפשר לאיש לשלם לעצמו כל מוזר שידרוש מעצמו, תפחית את הסכום שהוא משלם לעצמו מרווחיו, תקציב לו מטבע זר ותאפשר לו להוציא את הכסף, כחוק, מתחומי המדינה לבנקים בשווייץ. זוהי דרך קלה ופשוטה להתעשרות מהיר, רה, אחת מאלף דרכים, שהן עדיין בבחינת תעלומה, המאפשרות לאנשי עסקים ממול-חיים להתעשר במהירות בעזרתה האדיבה של ממשלת ישראל.

נותר זמן לברר את הפרשה. בראיונות שהעניק אחרי פירסום הדו"ח, טען איש הרוב בוועדה, התעשיין אברהם קליר, כי הוא והשופת ויתקון היו כבר עייפים מהח"קירה. למרות זאת ציינו השניים כי הפרשה היא "מידרש שכולו פליאה". אחרי שהוועדה נתנה לפרידמן שהות להסביר את פשר הגילוי המפתיע, הוא נתן את ההסבר הבא בקשר ל"עיסקה הבאהמית":

החברה הבאהמית, בה היה שותף עם משקיעים אחרים, אמנם רכשה את הציוד מהחברה הקנדית ב־1962 ושילמה עבורו 70 אלף דולאר. אבל האופציה של החברה הקנדית למכור את הציוד נשארה בתוקף עד שנת 1965. כאשר רצה לרכוש את הציוד באותה שנה, היו לציוד זה שני בעלים: החברה הקנדית, מוסרת האופציה, והחברה הבאהמית שהוא שותף בה, שרכישה את הציוד מהחברה הקנדית. הסתבר שבהסכם המכירה שנערך בלונדון ב־1965 הופיעה גם החברה הקנדית כמוכרת, אולם החברה הבאהמית של מוטי פרידמן מכרה בשמה את הציוד למוטי פרידמן.

כלומר: יש חשד כי היתה כאן פיקציה שנועדה להונות את שלטונות המס.

היועץ תובע חקירה

ועדת ויתקון, לערוך חקירה בפרשת העיסקה הבאהמית של מוטי פרידמן, שיש חשד כי מאחוריה מסתתר מעשה הברחה בקנה־מידה גדול של מטבע זר מהמדינה.

לצורך זה רשם פרידמן בנסאו שבאי באהמה חברה שהוא אחד מבעליה. חברה זו היתה בעלת ציוד הקידוח שבר"ש. ב־1965 רכש פרידמן את ציוד הקידוח מהחברה שהיתה שייכת לו בסכום הגדול ב־315 אלף דולאר מהמחיר ששילם שלוש שנים קודם עבור הציוד. כתוצאה מכך הוא היה יכול להפחית מרווחיו במשך שלוש השנים הללו סכום של למעלה ממיליון ל"י. כתוצאה מוכרת לרכישת ציוד, ועל־ידי כך לא לשלם מס־הכנסה עבור סכום זה. נוסף לזאת הוא קיבל הקצבה של דולאר רים בשער הרשמי כדי לקנות את הציוד שהיה שייך לו מעצמו, ועוד זכות להעביר את המטבע הזר לחו"ל. ועדת ויתקון מצאה תירוצים לרוב כדי לא לחקור את מות העיסקה הבאהמית. הרוב בוועדה ציין כי נישא זה לא היה כלול בתזכירו של דוד גיב, וכי לא

במפתיע רק לקראת סיום דיוני ועדת ויתקון. היא התייחסה לשאלת המחיר ששילם מוטי פרידמן עבור ציוד הקידוח שמכר מאוחר יותר לחברת מידבר.

כאלת המחיר היתה שאלת מפתח בהאשמות שהועלו נגד פרידמן. הוא הואשם כי מכר את הציוד לחברת מידבר בסכום של 700 אלף דולאר, הרבה למעלה מערכו ושוויו האמיתי של הציוד, וכי למעשה כלל סכום זה הענין מוסווה מצד מידבר עבור טובות הנאה שונות, שיכלה להפיק משירותיו הטובים של מוטי פרידמן. כדי לדעת אם המחיר שקיבל פרידמן בעד הציוד מחברת מידבר היה מוגזם או לא, היתה חשיבות למחיר ששילם בשעתו בעד ציוד זה. פרידמן טען בעדותו בפני החוקר בניזבאב וכן בפני ועדת ויתקון, כי בשעתו שמש כמנהל כללי של חברת קידוח קנדית, שהיתה שייכת לאחים בלומי

א"י באהמה קבוצת האיים השוכנת בקיר-בת חוף פלורידה, מצפון לקובה והאיים, משמשת כר נרחב לפעילויות חברות מוסוות מארצות שונות, המעוניינות לע"קוף את חוקי המס והמטבע בארצותיהם.